

Autor scenariusza: Monika Prus - Głaszczka

TYTUŁ – DOMY ŚWIATA

Scenariusz zajęć dla dzieci w wieku 7-8 lat.

Cele:

1. poznanie architektury domów w różnych częściach świata;
2. poznanie materiałów z których są wykonane różne domy, ukazanie warunków np. klimatycznych, kulturowych, które determinują ich wygląd.

Potrzebne środki i materiały: ilustracje/zdjęcia domów (pomniejszone jako losy i po jednym na grupę), ilustracje/zdjęcia mieszkańców po jednym na grupę, materiałów jako losy, załącznik nr 1 – informacje dla nauczyciela, Bristol, kredki, klej, nożyczki, kartki w formacie A5 w kolorze żółtym, czerwonym i zielonym.

Prezentacja wystawy „Domy świata”

Do wykorzystania kolorowanki dostępną na stronie WWW.miedzykulturowa.org.pl podstrona Dla dzieci

Czas: 45 -60 min.

Realizacja

1. Kogo dziś odwiedzimy? – wprowadzenie

Prowadzący wprowadza, dzieci w temat warsztatu, pisze na tablicy słowo „dom”. Pyta jakie mają skojarzenia, jakie domy znają?, kto może w nich mieszkać? Po co nam domy?

2. Gdzie mieszkasz? – dopasowanie: dom- budulec- mieszkaniec

Za chwilę poznamy domy, w których mieszkają ludzie w odległych zakątkach świata. Znajdują się one w różnych miejscach, czasem jest tam

zimno, czasem gorąco, czasem rosną wśród nich wysokie drzewa, czasem tylko trawa, a czasem pływają na wodzie... Aby ich mieszkańcom żyło się dobrze, domy muszą być wykonane z różnych materiałów. Takie domy też różnie wyglądają.

Prowadzący rozdaje dzieciom losy, część osób ma na nich obrazek domów, a część materiałów z których zostały wykonane. Zadaniem uczestników jest dopasanie domu do budulca. W ten sposób utworzą się grupy. O ilości domów (grup) decyduje prowadzący w zależności od ilości dzieci.

- ✓ dom na łodzi (Laos) – drewno
- ✓ chata Yali (Indonezja) – drewno – liście
- ✓ dom z trzciny (Peru, wyspy Uros) –trzcina
- ✓ jurta (Mongolia)– drewno, wełna
- ✓ dom na palach (Wietnam)- drewno, bambus
- ✓ domy z kamienia (Norwegia) – kamień
- ✓ domy z gliny (Mali) – glina

Każda z grup dostaje ilustrację domu w formacie A4, uczestnicy w grupach oglądają domy i zastanawiają się: gdzie dom może się znajdować? Jaki klimat tam panuje – czy jest ciepło czy zimno? Co może być wokół? Ile osób może mieszkać w takim domu? Ile może być pomieszczeń?

Następnie prowadzący pokazuje ilustracje przedstawiające mieszkańców różnych zakątków świata dzieci decydują w grupach, która ilustracja może pasować do ich domu.

Prowadzący może uzupełnić informacje dotyczące wyglądu, klimatu, mieszkańców (załącznik nr 1), tak aby dzieci mogły przejść do następnej aktywności.

3. Jak wygląda twój dom? - tablice tematyczne

Każda drużyna przygotowuje tablicę tematyczną, na środku brystolu przykleja ilustracje domu i jego mieszkańca. Uczestnicy dorysowują jak wyobrażają sobie otoczenie wokół domu, co może się w nim znajdować. Następnie odbywa się prezentacja tablic, każda z grup opowiada o

swoim domu, jak się nazywa, z czego jest zbudowany, kto w nim mieszka, w jakich warunkach, dlaczego tak wygląda?

4. Najdziwniejsze domy

Domy mogą mieć też osobliwy wygląd i konstrukcje, obecnie wykorzystuje się też nowych materiałów takich jak szkło i stal. Są też domy pięknie zdobione, wysokie, niskie, wąskie, krzywe... Prowadzący pyta czy uczestnicy znają przykłady takich domów, opowiada o nich:

- ✓ Najwęższy dom – Dom Kereta (Polska, Warszawa) szer. ok. 152 cm, dom mieści się w Warszawie, mieszkają i tworzą w nim artyści.
- ✓ Najwyższy dom: Burj Chalifa (Dubaj) – mierzy 829 m, 163 piętra.
- ✓ Krzywy dom: Krzywy Domek (Polska) – jest atrakcją turystyczną w Sopocie
- ✓ Odwrócony dom (Polska) – również atrakcja turystyczna w Szymbarku.
- ✓ Domy zdobione kolorowymi kafelkami (Meksyk)
- ✓ Domy z rzeźbionymi elementami (Rosja)
- ✓ Dom trójkątny: wieżowiec Flatrion (Stany Zjednoczone, Nowy Jork), ma 2 m szerokości i kąt ścian 25 stopni.

5. Co się dziś wydarzyło - podsumowanie

Prowadzący sprawdza, co zostało zapamiętane z warsztatu „metodą świateł” Rozdaje dzieciom małe karteczki w kolorze zielonym – TAK, żółtym – NIE WIEM (potrzebuję wyjaśnienia) i czerwonym- NIE. Zadaje pytania, a uczestnicy podnoszą odpowiedni kolor kartki.

Przykładowe pytania: Czy istnieją domy na wodzie? Czy jurta jest kwadratowa? Czy łódź może być domem?

Załącznik 1

- ✓ Mongoł - Jurta

Mieszkańcy tego domu, bardzo często się przeprowadzają, szukając pożywienia dla swoich zwierząt: owiec, wielbłąd, jaków, każdą porę roku



spędzają w innym miejscu. Żyją wśród stepów, gdzie klimat jest surowy i nieprzyjazny. Posiadają bardzo mało rzeczy tak, aby łatwo przenieść się w inne miejsce. Z wyglądu ich domy przypominają miskę odwróconą do góry dnem, z wierzchu pokryte są ozdobną tkaniną wykonaną z wełny. W środku znajduje się jedno pomieszczenie, w centralnym punkcie palenisko, miejsca jest niewiele dlatego każda rzecz ma swoje ustalone miejsce.

✓ Mieszkaniec Mali/ plemię Dogonów – Mali, Afryka

Ich domy umieszczone są bardzo wysoko, na zboczach urwisk, wyglądają jakby były do nich przyklejone, dodatkowo umieszczone są na palach. Zbudowane są z gliny i kamienia, są kwadratowe ze spadzistym dachem, kryte strzechą, tworzą wioskę składającą się z wielu domków. Każda rodzina ma dla siebie domek i kilka małych przeznaczonych dla zwierząt i jako miejsce przechowywania zbiorów i jedzenia. Klimat który tam panuje dzieli się na porę deszczową i suchą. W porze suchej temperatura dochodzi tutaj do 50 stopni, jest bardzo gorąco.

✓ Wietnamczyk – Dom na palach

Domy tych mieszkańców budowane są na wysokich palach. Znajdują się na równinach, gdzie może zalać je woda lub na stromych zboczach górskich. Wykonane są zwykle z drewna, bambusa, lub trzciny cukrowej. Dom może być piętrowy, centralnym miejscem jest kuchnia gdzie rodzina gromadzi się pod koniec dnia. Z tyłu i z przodu dom ten może mieć kryty ganek (taras), jest także przestrzeń do suszenia ryżu. Dolna część pod podłogą jest albo nieużywana ze względu na wodę albo jest miejscem schronienia zwierząt. Domy te budowane są w skupiskach, więc sąsiedzi mają blisko do siebie.

✓ Mieszkaniec Laosu – Dom na łodzi

Życie tych mieszkańców toczy się nad rzeką, dlatego często mieszkają w domach, które mogą służyć również do przemieszczania się. Są one niewiele zbudowane z drewna i bambusa. Głównie zajmują się uprawą roślin, uprawiają: ryż, kukurydzę, maniok, bataty oraz kawę, dużo czasu

poświęcają także rybołówstwu. Klimat, który tu panuje nazywamy monsunowym w lecie jest gorąco ale często pada deszcz, zimą jest dość ciepło i sucho, dlatego jest tutaj dużo bujnej roślinności i lasów.

✓ Somalijczyk - namiot – Somalia

Mieszkańcy tych domów, żyją w miejscu gdzie jest bardzo gorąco i często spotyka ich susza. Są dwie pory roku deszczowa i sucha. Na co dzień zajmują się pasterstwem, hodują owce i kozy, uprawiają pole, polują na zwierzęta, zbierają owoce, zajmują się także wytwarzaniem potrzebnych przedmiotów i ozdób. Dom jest im potrzebny głównie do spania, jest schronieniem przed deszczem, upałem, wiatrem i przed dzikimi zwierzętami, ale większość czasu spędzają poza nim. Domy te mają bardzo łatwą konstrukcję, ponieważ ich mieszkańcy często się przeprowadzają poszukując wody i pożywienia. Przypominają namiot z gałęzi, przykrytych matami z roślin lub skórami.

Pozostałe domy:

✓ Chata Yali - Indonezja

Mieszkańcy tego domu, żyją w klimacie tropikalnym w dżungli, wśród bogactwa roślin i niespotykanej różnorodności zwierząt. Zajmują się głównie zbieractwem i polowaniami. Ich domy przypominają chatę składającą się z jednego pomieszczenia, otoczoną małym podwórkiem ogrodzonym płótem, jest zbudowana z drewna i pokryta strzechą, na środku znajduje się palenisko, dym pomaga w odstraszaniu owadów.

✓ dom z trzciny (Peru, wyspy Uros)

Domy te budowane są na pływających wyspach z trzciny Totora, domy także wykonane z tego rodzaju trzciny, podobnie jak meble łodzie, materiały użytkowe. Mieszkańcy zajmują się głównie rybołówstwem i rzemiosłem. Budowa wyspy trwa rok a jej żywotność szacuje się na 20 – 30 lat, potem trzeba zbudować nową.

Są domy, których dziś już się nie buduje i nie zamieszkuje, ale dobrze je znamy i można je jeszcze spotkać:

✓ Eskimos – Igloo

Mieszkańcy tych domów, na co dzień noszą bardzo grube ubrania głównie uszyte z foczej skóry, muszą one chronić ich przed zimnem i wiatrem. Mieszkają w miejscu gdzie przez większą część roku jest śnieg, poruszają się psimi zaprzęgami lub skuterami. Wejścia do ich domu chronią drzwi ze skór, potem przechodzimy przez długi korytarz, który prowadzi do jednej izby. W środku znajduje się palenisko – lampka z palącego się tłuszczu, która oświetla pomieszczenie i daje ciepło.

✓ Indianin – Tipi

Mieszkańcy tych domów, żyli w Ameryce Północnej, gdzie teren jest równy. Te domy budowano bardzo szybko i można je było łatwo przenieść. Najpierw stawiany był szkielet ze związanych długich drągów, które okrywano skórami. Zostawiano otwór na dym, który wydobywał się z paleniska znajdującego się w środku. Otwór można było przykryć skórą, przymocowanymi na szczycie. Skóry chroniące dom, były zdobione symbolami danego plemienia.

Scenariusz powstał w ramach projektu Mini Festiwale Edukacji Globalnej – edycja 2014.



Projekt Mini Festiwale Edukacji Globalnej – edycja 2014 jest współfinansowany w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w 2014 r. Utwór wyraża wyłącznie poglądy autora i nie może być utożsamiany z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

Scenariusz wraz z załącznikami jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 3.0 Polska. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Moniki Prus-Głazczki oraz Fundacji Edukacji Międzykulturowej. Utwór powstał w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej realizowanej za pośrednictwem MSZ RP w roku 2014. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaczach praw oraz o programie polskiej współpracy rozwojowej.